

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Квітень 2024 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 55
Департамент статистики та звітності

Головне

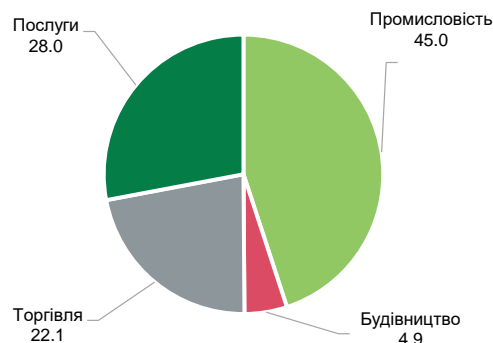
Бізнес другий місяць поспіль позитивно оцінив поточні результати своєї діяльності, адаптувавшись до складних умов повномасштабної війни. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у квітні становив 52.3 (у березні – 52.0).

- Оптимістичні прогнози щодо міжнародного фінансування, налагодження логістичних ланцюгів, сезонне поживлення бізнесу та збільшення внутрішнього попиту, а також уповільнення темпів інфляції сприяли позитивним настроям щодо економічних результатів підприємств, які беруть участь в опитуванні, у найближчій перспективі. Стримуючими чинниками залишаються пошкодження енергетичних об'єктів, збільшення витрат на логістику та оплату праці, брак кваліфікованих кадрів.
- Найоптимістичніші очікування демонструють підприємства будівництва та сфери послуг. Респонденти секторів налаштовані на збільшення обсягів будівництва/наданих послуг, закупівлі сировини та матеріалів, а також нових замовлень.
- Підприємства промисловості та торгівлі зберегли позитивні оцінки щодо обсягу виготовленої продукції, нових замовлень на продукцію, у т. ч. експортних, обсягу товарообороту та обсягу закупівлі товарів для продажу.
- На тлі високих темпів зростання закупівельних цін, підприємства всіх секторів, що беруть участь в опитуванні, продовжують прогнозувати здорожчання цін/тарифів на власну продукцію/послуги.
- Ситуація на ринку праці нестійка. На незначне збільшення загальної чисельності працівників налаштовані лише респонденти будівництва. Респонденти сектору торгівлі погіршили свої оцінки та разом з іншими секторами очікують на незначне скорочення персоналу.

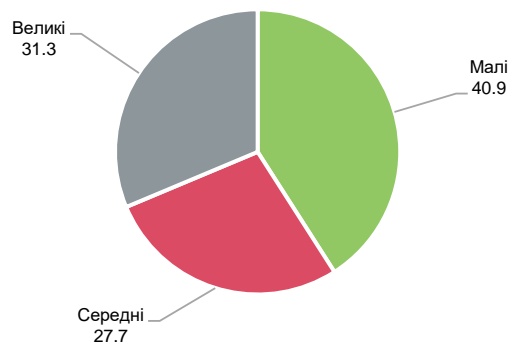
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

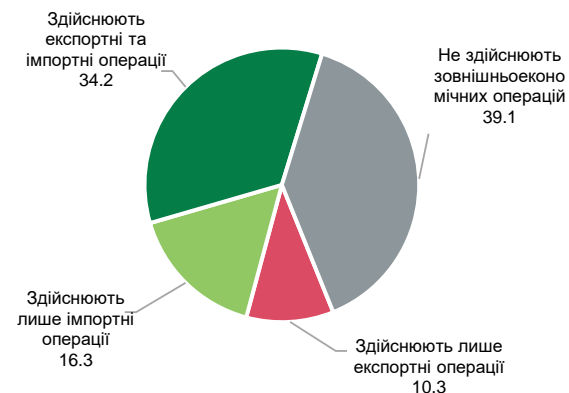
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

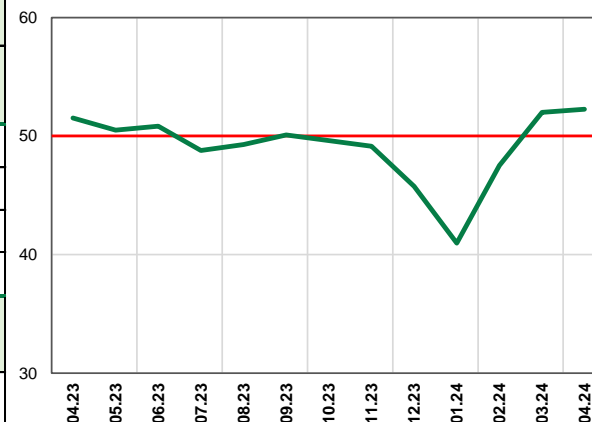
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 04 – 23 квітня 2024 року
- Опитано всього: 447 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у квітні порівняно з березнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Березень 2024	Квітень 2024	Зміна м/м
Промисловість	35.2	51.0	51.7	0.7
Будівництво	3.2	53.5	53.4	-0.2
Торівля	25.8	55.1	51.8	-3.4
Послуги	35.8	50.6	53.1	2.5
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		52.0	52.3	0.3

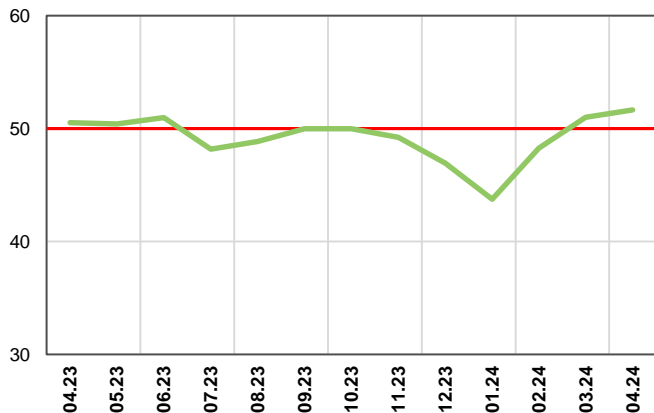
Індекс очікування ділової активності

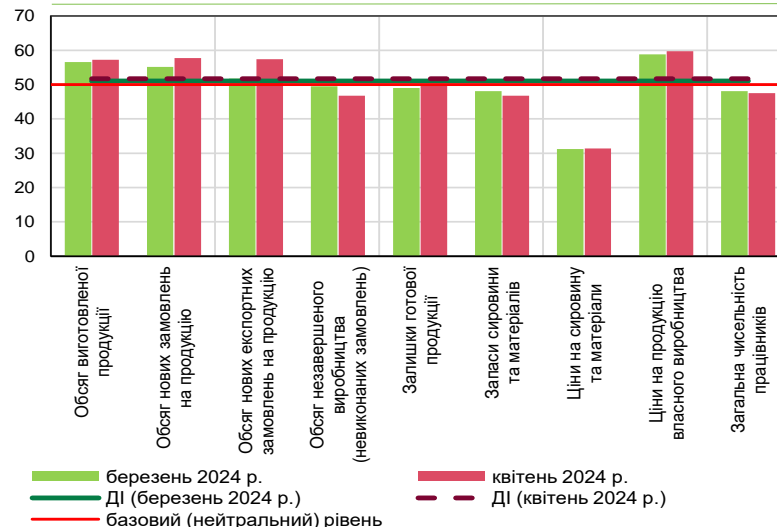
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

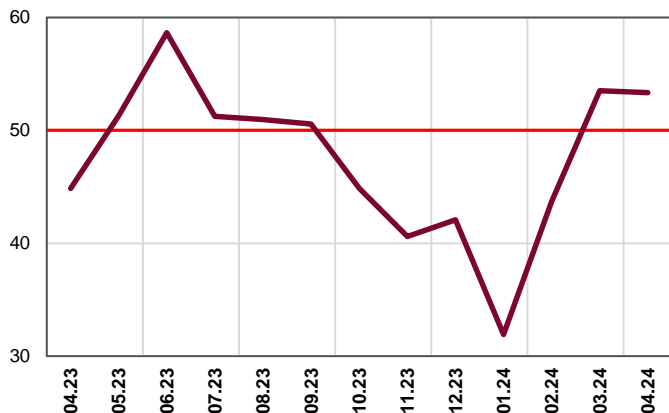
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств промисловості

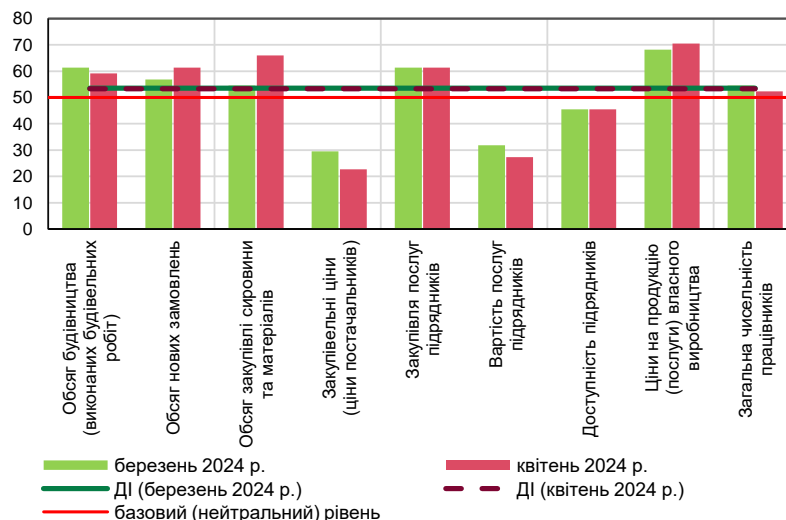
- Налагодження логістичних ланцюгів, сталий споживчий попит, сповільнення темпів інфляції сприяли збереженню підприємствами промисловості позитивних оцінок результатів своєї діяльності на найближчу перспективу. **ДІ сектору у квітні становив 51.7** (у березні – 51.0).
- Очікується подальше збільшення обсягів виготовленої продукції та обсягів нових замовлень на продукцію, у т. ч. експортних: ДІ – 57.2, 57.7 і 57.4 відповідно (у березні – 56.6, 55.1 і 51.7 відповідно). Залишки готової продукції прогнозуються на рівні попереднього місяця: ДІ – 50.0 (у березні – 49.0).
- Деяко посилилися негативні оцінки щодо обсягів незавершеного виробництва, а також запасів сировини та матеріалів: ДІ – по 46.8 (у березні – 49.5 та 48.0 відповідно).
- На тлі стійких очікувань зростання цін на сировину та матеріали, підприємства налаштовані на здорожчання цін на продукцію власного виробництва: ДІ – 31.3 і 59.7 відповідно (у березні – 31.2 і 58.8 відповідно).
- Зберігаються негативні очікування керівників підприємств сектору стосовно загальної чисельності працівників: ДІ – 47.5 (у березні – 48.0).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

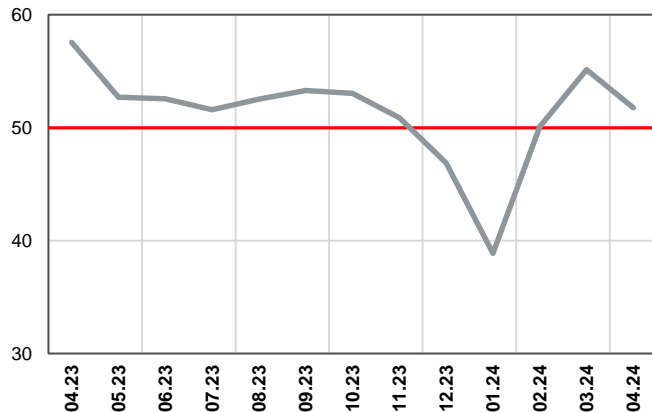
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств будівництва

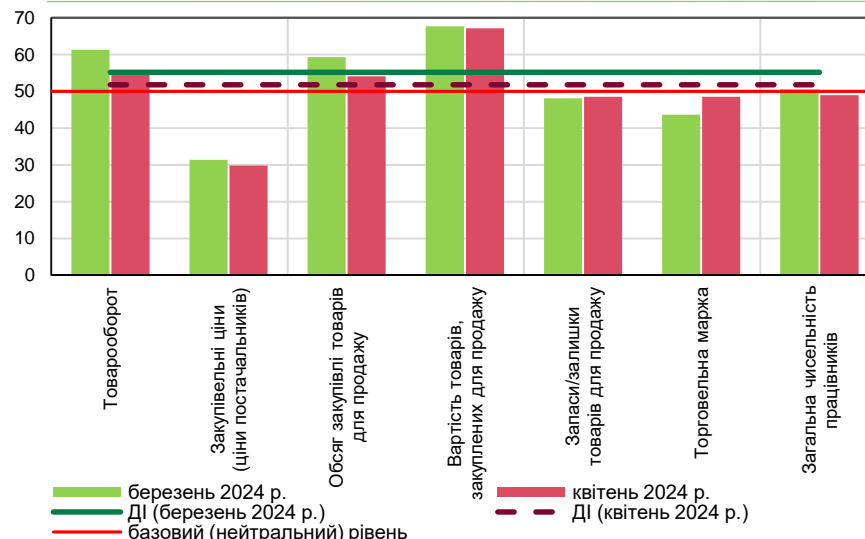
- Сприятливі погодні умови, збільшення внутрішнього попиту та бюджетне фінансування на відновлення інфраструктури підтримували сектор будівництва та **сприяли збереженню позитивних оцінок щодо економічних результатів: ДІ у квітні становив 53.4** (у березні – 53.5).
- Респонденти впевненіше прогнозують **зростання обсягу будівництва, обсягу нових замовлень**, а також **обсягу закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 59.1, 61.4 та 65.9 відповідно** (у березні – 61.4, 56.8 та 54.5 відповідно).
- Підприємства будівництва продовжують очікувати подальше зростання обсягу закупівлі послуг підрядників, незважаючи на збереження негативних оцінок щодо їх доступності та зростання вартості: ДІ – 61.4, 45.5 і 27.3 відповідно (у березні – 61.4, 45.5 і 31.8).
- Прогнозується подальше зростання цін на продукцію (послуги) власного виробництва на тлі прискорення темпів підвищення закупівельних цін: ДІ – 70.5 та 22.7 відповідно (у березні – 68.2 та 29.5).
- Збереглися очікування щодо **збільшення загальної чисельності працівників: ДІ – 52.3** (у березні – 54.5).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

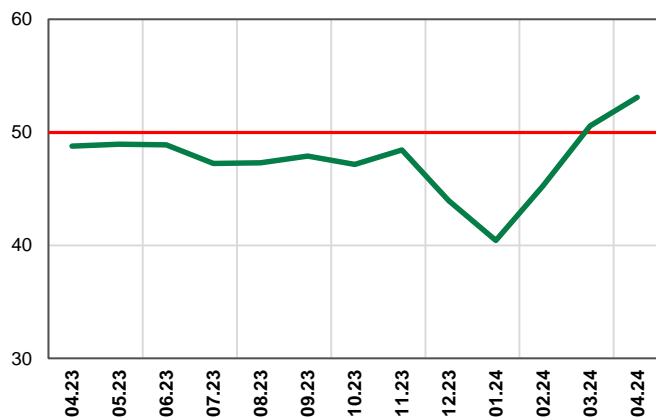
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств торгівлі

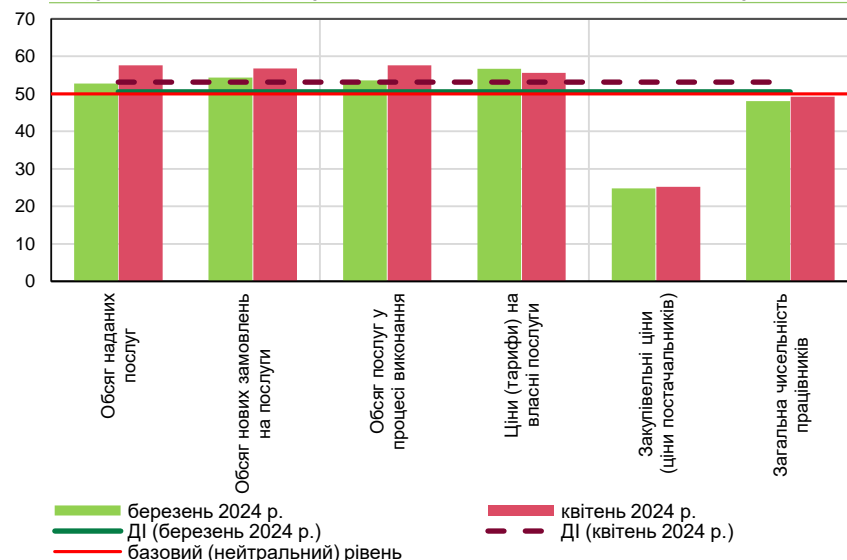
- Негативний вплив від збільшення логістичних витрат через блокування західного кордону **дещо послабив позитивні оцінки підприємств торгівлі щодо своєї ділової активності. ДІ сектору у квітні становив 51.8** (у березні – 55.1).
- Респонденти сектору менш упевнено очікують **збільшення обсягу товарообороту та обсягу закупівлі товарів для продажу**: ДІ – 54.5 та 54.0 відповідно (у березні – 61.3 та 59.3 відповідно). **Збереглися позитивні оцінки щодо запасів/залишків товарів для продажу**: ДІ – 48.5 (у березні – 48.0).
- Респонденти прогнозують **сильніше зростання закупівельних цін**, а також очікують **подальше здорожчання вартості товарів, закуплених для продажу**: ДІ – 29.8 і 67.2 відповідно (у березні – 31.4 і 67.6 відповідно).
- Послабились оцінки щодо **зниження торговельної маржі**: ДІ – 48.5 (у березні – 43.6).
- На відміну від двох попередніх місяців, оцінки керівників підприємств сектору щодо **загальної чисельності працівників погіршилися**: ДІ – 49.0 (у березні - 50.5).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств сфери послуг

- Сезонне поживлення споживчого попиту, розширення морського коридору та сповільнення темпів інфляції сприяли підвищенню оптимістичних оцінок підприємств сфери послуг щодо своїх економічних перспектив: **ДІ у квітні становив 53.1** (у березні – 50.6).
- Респонденти впевненіше очікують подальшого зростання обсягу наданих послуг, обсягу нових замовлень на послуги, а також обсягу послуг у процесі виконання: ДІ – 57.6, 56.8 та 57.6 відповідно (у березні – 52.8, 54.3 та 53.5 відповідно).
- Зберігаються високі очікування щодо здорожчання закупівельних цін: ДІ – 25.2 (у березні – 24.8). Очікується подальше підвищення тарифів на власні послуги, хоча й дещо нижчими темпами: ДІ – 55.6 (у березні – 56.7).
- Пом'якшилися негативні оцінки щодо загальної чисельності працівників: ДІ наблизився до нейтрального рівня – 49.2 (у березні - 48.0).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у квітні 2024 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	34	46	20
Обсяг нових замовлень на продукцію	34	48	18
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	26	63	11
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	11	71	18
Залишки готової продукції	23	54	23
Запаси сировини та матеріалів	20	53	27
Ціни на сировину та матеріали	39	59	2
Ціни на продукцію власного виробництва	22	75	3
Загальна чисельність працівників	6	83	11

Дані опитування підприємств будівництва у квітні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	32	55	14
Обсяг нових замовлень	36	50	14
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	41	50	9
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	55	45	0
Закупівля послуг підрядників	32	59	9
Вартість послуг підрядників*	45	55	0
Доступність підрядників	5	82	14
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	41	59	0
Загальна чисельність працівників	14	77	9

Дані опитування підприємств торгівлі у квітні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	29	51	20
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	41	58	1
Обсяг закупівлі товарів для продажу	29	49	21
Вартість товарів, закуплених для продажу	42	49	8
Запаси / залишки товарів для продажу*	19	65	16
Торговельна маржа	9	79	12
Загальна чисельність працівників	6	86	8

Дані опитування підприємств сфери послуг у квітні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	27	61	12
Обсяг нових замовлень на послуги	27	59	14
Обсяг послуг у процесі виконання	25	66	10
Ціни (тарифи) на власні послуги	16	79	5
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	50	49	1
Загальна чисельність працівників	9	81	10

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:
 - рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;
 - вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;
 - нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.
- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [X](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)